

100 éves a Nemzeti Filharmonikus Zenekar

Kiss Eszter
Veronika

A Nemzeti Filharmonikusok elődjét, a Székesfővárosi Zenekart 1922 végén a Fővárosi Könyvtár zenekedvelő tisztségviselője, Bor Dezső alapította: az eleinte csupán negyvenegy főt számláló muzsikugárda 1923. április 5-én mutatkozott be a Vigadóban. Tíz év után, hetvenre növekedett taglétszámmal a zenekar jelentős tényező lett a budapesti zeneéletben. A harmincas-negyvenes években a Budapesti Hangversenyzenekarral egyesült Székesfővárosi Zenekar élén már világhírű karmesterek koncerteztek Mengelbergtől Weingartnerig, Mascagnitól Richard Strauszig. A szólisták között is olyan muzsikuskok voltak, mint Nathan Milstein, Emil Sauer, Végh Sándor és Anda Géza. Búcsúkoncertjén a Bartók házaspár is a zenekar társaságában lépett fel.

Az együttes első nagy korszaka, immár a II. világháború után, Ferencsik János nevéhez fűződik. 1952-től Állami Hangversenyzenekar lett az együttes neve, a nagy műveltségű, széles látókörű karmester pedig 1953-tól haláláig, 1984-ig állt a muzsikugárda élén. Irányításával vált az ÁHZ országos hírűből világhírű együttesé: nagy sikerű budapesti és vidéki koncertek, külföldi turnék és számtalan hanglemez fémjelezte az elmélyült közös munkát. Ferencsiket a bécsi klasszikusok elismert interpretátoraként tartotta számon a közvélekedés, ám Bartók és Kodály alkotásait, valamint a modern magyar zenét is elkötelezetten tolmácsolta.

A Ferencsik halála utáni átmeneti években Kobayshi Ken-ichiro vezetete az együttest. A zenekarral máig gyümölcsöző kapcsolatban álló hajdani karmesterverseny-győztes lelkes és szuggesztív vezényletével az ÁHZ számos nagyszerű koncerttel ajándékozta meg közönségét.

A harmadik nagy korszak kezdetének éve 1997: a magyar zeneélet páratlan tudású, középponti alakja,

a különlegesen sokoldalú Kocsis Zoltán ekkor vette át az Állami Hangversenyzenekar vezetését. Közrel húsz esztendő munkája újabb névváltással és az együttes átszervezésével kezdődött: a Nemzeti Énekkarral szimbiózisban dolgozó Nemzeti Filharmonikus Zenekar a legmagasabb nemzetközi normáknak megfelelni képes, csúcstermőket nyújtó együttesként lépett át a 21. századba, amelynek elején minden korábbinál vonzóbb új otthonra is talált, a Müpa rezidens zenekaraként. Repertoárja felfrissült és megújult, olyan művekkel gyarapodva, mint Debussy, Rachmaninov, Schönberg alkotásai, Richard Strauss operái és a kortárs magyar zene számos alkotása Szokolaytól Jeneyig. A nagyszerű Bartók Új Sorozat impozáns lemezciklusa sajnos félbemaradt.

Kocsis Zoltán fájdalmasan korai halálát (2016) követően 2017 tavasza és 2020 nyara között a zenekar korábbi első állandó karmestere, Hamar Zsolt vállalta az együttes szakmai irányítását. A jubileumi évad kezdetén pedig Vashegyi György vette át az együttes irányítását.

A 100 éves jubileumi koncerten, április 17-én két fontos vendéggel, Kovács Jánossal és Ránki Dezsővel álltak színpadra, a zárószámot pedig Vashegyi György vezényelte.

A jövőről Herboly Domonkos főigazgatót kérdeztük, aki a lapunknak elmondta: „a következő, 2023/24-es évadot már új főzeneigazgatónkkal, Vashegyi Györggyel közösen terveztük, de egyelőre megtartjuk az eddigi bérletstruktúránkat.

Mellette azonban három operabérletet is meghirdettünk. Az első koncerten Verdi Aidája lesz hallható Riccardo Fritza vezényletével, majd Lalo Le Roi d'Ys című operáját visszük színre, – ez a produkció Amszterdamba is meghívást kapott – végül a MÜPA-val koprodukcióban Puccini Manon Lescaut-ja kerül sorra. Ezekén felül játszunk Haydnt és Mozartot is kvázi párhuzamosan Francois Leleux-vel, Liszt, Beethoven, Respighi műsort Carlo Montanaroval, és Kobayasi mester is ellátogat hozzánk”

Az együttes az április 17-i ünnepi koncerten Kovács Jánossal és Ránki Dezsővel állt színpadra, a zárószámot pedig Vashegyi György vezényelte. A zenerajongók számára új honlapot indítottak <https://100evesekvagyunk.hu/> címmel, ahol a 100 esztendőre emlékezve a sok emlék, történetet és egy fényképalbum mellett mozgóképet is találhatnak az érdeklődők. ■